

درس اول: (کنش های ما)

درسنامه

کنش ما انسان ها چه ویژگی هایی دارد؟

سؤال در زبان فارسی چه اسامی برای فعالیت های انسان وجود دارد؟

پاسخ: برای فعالیت ها: کار، عمل، فعل رفتار، کردار، کنش

برای انجام دهندگان فعالیت: کارگر، کارمند، کارگزار، کارفرما، عامل

در علوم انسانی: به فعالیتی که انسان انجام می دهد، «کنش» و به انجام دهنده آن «کنشگر» می گویند.

ویژگی های کنش	
کنش وابسته به آگاهی آدمی است و بدون آگاهی انجام نمی شود. مثال سخن گفتن یک کنش است. اگر ما آگاهی خود را نسبت به کلمات و معانی آن ها از دست بدهیم، از گفتار باز می مانیم. کنش: فردی که از واژگان و دستور یک زبان آگاهی ندارد نمی تواند با آن زبان سخن بگوید.	۱. آگاهانه بودن
کنش به اراده انسان وابسته است، یعنی تا اراده و خواست انسان نباشد، کنش انجام نمی شود. مثال شما پس از برگشت از دبیرستان اراده می کنید که ابتدا استراحت کنید و بعد تکالیف درسی خود را انجام دهید (یا برعکس) کنش: پس برای انجام کنش علاوه بر آگاهی، اراده انسان نیز ضروری است. زیرا ممکن است فردی از کاری آگاه باشد اما آن را انجام ندهد.	۲. ارادی بودن
انسان فعالیت های خود را با قصد و هدف انجام می دهد، اگرچه ممکن است همیشه به آن هدف نرسد. مثال فردی از میان جمع برمی خیزد و با قصد و هدف خاصی (تغییر هوا) در و پنجره اتاق را باز می کند.	۳. هدف دار بودن
با توجه به سه ویژگی فوق، کنش انسان برخلاف سایر مخلوقات معنادار است. انسان ها با توجه به معنای کنش، خود آن را انجام می دهند. مثال وقتی دانش آموزی در کلاس، دستش را بالا می آورد، این کار را آگاهانه، ارادی و هدف دار انجام می دهد. (به معنای اجازه خواستن) معلم در صورتی می تواند به او پاسخ دهد که معنای کنش او را بیابد.	۴. معنادار بودن

کنش ما چه آثار و پیامدهایی دارد؟

مقایسه انواع پیامدهای کنش و ویژگی های آن	
۱. پیامدهای ارادی	۲. پیامدهای غیر ارادی
- پیامدهایی که به اراده انسان، یعنی خودکنشگر یا افراد دیگر وابسته اند. به همین سبب به آن ها «پیامدهای ارادی» می گویند. کنش: این دسته از پیامدها خودشان کنش هستند و باید کنشگری آن ها را انجام دهد. مثال دانشجویی کتاب درسی خود را مطالعه می کند و در پی آن: اولاً: به سؤالات امتحانی پاسخ می دهد. ثانیاً: استاد، متناسب با تلاش این دانشجو به او نمره می دهد. پاسخ دادن به سؤالات امتحانی و نمره دادن استاد پیامدهای ارادی کنش مطالعه کردن است که، اولی: به اراده خود او و دومی به اراده دیگری (استاد) وابسته است.	- این دسته از پیامدها، کنش نیستند که لازم باشد کنشگری آن ها را انجام دهد بلکه نتیجه طبیعی کنش اند. مثال ۱ وقتی شما پنجره را باز می کنید، هوای کلاس عوض می شود. مثال ۲ فردی که وضو می گیرد، دست و صورت او پاکیزه می شود.

گلبه

پیامدهای کنش ارادی و غیرارادی

- پیامدهای غیرارادی کنش قطعی هستند، یعنی حتماً انجام می‌شوند.
- ولی پیامدهای ارادی کنش احتمالی‌اند، یعنی ممکن است انجام بشوند یا نشوند. اگر فرد آن‌ها را اراده کند، انجام می‌شوند و اگر آن‌ها را اراده نکند انجام نمی‌گیرند.

* معمولاً انسان‌ها کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن‌ها انجام می‌دهند. و از انجام برخی کنش‌ها به دلیل پیامدهای نامطلوبشان خودداری می‌کنند.

۲۰ تمبره

آزمون درس اول

۱

درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را مشخص کنید.	
۱. کاهش روابط عاطفی میان اعضای خانواده، پیامد طبیعی استفاده افراطی از شبکه‌های مجازی است. (نوبتی - فردارد ۱۴۰۱)	درست ☐ نادرست ☐ ۰/۵
۲. برخی پیامدهای کنش، ارادی‌اند که این دسته از پیامدها، خودشان کنش هستند. (نوبتی - شهریور ۱۴۰۰)	درست ☐ نادرست ☐ ۰/۵
۳. کنش‌ها ممکن است از روی اضطرار و بنا به ضرورتی انجام شوند اما در هر حال ارادی‌اند. (نوبتی - فارج - فردارد ۱۴۰۰)	درست ☐ نادرست ☐ ۰/۵
۴. پیامدهای غیر ارادی کنش، احتمالی هستند، یعنی ممکن است انجام بشوند یا نشوند. (نوبتی - دی ۱۳۹۹)	درست ☐ نادرست ☐ ۰/۵
۵. فردی که از خطر می‌گریزد کنش انجام نداده، زیرا عمل او از روی اضطرار است. (نوبتی - فردارد ۱۳۹۹)	درست ☐ نادرست ☐ ۰/۵
۶. بسته شدن چشم در مواجهه با خطر، کنش محسوب می‌شود. (نوبتی - دی ۱۳۹۸)	درست ☐ نادرست ☐ ۰/۵
۷. پیامدهای غیر ارادی کنش قطعی هستند ولی پیامدهای ارادی، احتمالی‌اند. (نوبتی - شهریور ۱۳۹۸)	درست ☐ نادرست ☐ ۰/۵
۸. جای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.	
کنش‌ها ممکن است با اشتیاق یا از روی اضطرار انجام شوند اما در هر حال	(نوبتی - شهریور ۱۴۰۰) ۰/۵
۹. کنش انسان برخلاف فعالیت سایر مخلوقات است.	(نوبتی - فارج - فردارد ۱۴۰۰) ۰/۵
۱۰. پیامدهای غیر ارادی کنش هستند ولی پیامدهای ارادی کنش هستند.	(نوبتی - دی ۱۳۹۸) ۰/۵
گزینه درست را انتخاب کنید.	
۱۱. درس خواندن برای دستیابی به شغل «درآمد» به کدام یک از ویژگی‌های کنش اشاره دارد؟	(نوبتی - فردارد ۱۴۰۱) ۰/۵
الف) معنادار بودن ب) آگاهانه بودن ج) ارادی بودن د) هدفدار بودن	
۱۲. عبارت‌های زیر، به ترتیب بیانگر کدام یک از ویژگی‌های کنش هستند؟	(نوبتی - شهریور ۱۴۰۰) ۰/۵
- «وقتی برای اولین بار برای استفاده از یک کالای پیچیده به دفترچه راهنمای آن مراجعه می‌کنیم.»	
- «قرار گرفتن بر سر دوراهی»	
الف) ارادی بودن - هدفدار بودن	ب) معنادار بودن - هدفدار بودن
ج) معنادار بودن - آگاهانه بودن	د) آگاهانه بودن - ارادی بودن
۱۳. ورزشکار حرفه‌ای شدن از پیامدهای است.	(نوبتی - فارج - فردارد ۱۴۰۰) ۰/۵
الف) ارادی وابسته به اراده کنشگر	ب) غیر ارادی و احتمالی
ج) ارادی وابسته به اراده دیگری	د) غیر ارادی و طبیعی
۱۴. کدام گزینه در مورد پیامدهای ارادی و غیرارادی کنش صحیح است؟	(نوبتی - شهریور ۱۳۹۹) ۰/۵
الف) پیامدهای ارادی کنش، قطعی و حتمی‌اند اما پیامدهای غیر ارادی کنش احتمالی‌اند.	
ب) پیامدهای ارادی، کنش نیستند، بلکه نتیجه طبیعی کنش‌اند.	
ج) عوض شدن هوای کلاس بعد از باز کردن پنجره پیامد ارادی کنش است.	
د) پیامدهای غیر ارادی کنش قطعی هستند، یعنی حتماً انجام می‌شوند.	
۱۵. کدام یک از موارد زیر کنش محسوب می‌شود.	(نوبتی - شهریور ۱۳۹۸) ۰/۵
الف) ضربان قلب	ب) گردش خون
ج) سخن گفتن	د) بستن ناخودآگاه چشم موقع ترس

۰/۵	(نوبتی - شهریور ۱۳۹۹)	عوض شدن هوای کلاسی، بعد از باز کردن پنجره کنش است.	الف) پیامد غیر ارادی ب) ویژگی آگاهانه بودن ج) پیامد ارادی د) ویژگی معنادار بودن	۱۶											
۰/۵	(نوبتی - فرورداد ۱۳۹۸)	در همه گزینه ها ویژگی های کنش دیده می شوند؛ به جز:	الف) غریزی ب) هدفدار ج) آگاهانه د) ارادی	۱۷											
۰/۵	(نوبتی - دی ۱۳۹۷)	کدام مورد از ویژگی های کنش نمی تواند باشد؟	الف) آگاهانه ب) انعطاف پذیر ج) ارادی د) هدفدار	۱۸											
۰/۵		به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.													
۰/۵	(نوبتی - دی ۱۴۰۰)	«قرار گرفتن بر سر دوراهی، یکی از ویژگی های کنش را نشان می دهد.» این عبارت مربوط به کدام یک از ویژگی های کنش است.		۱۹											
۰/۵	(نوبتی - دی ۱۳۹۸)	انسان ها به چه دلیل ممکن است از انجام برخی کنش ها خودداری کنند؟		۲۰											
۰/۵	(نوبتی - شهریور ۱۳۹۸)	اگر کنشگری فعالیت خود را با قصد خاصی انجام دهد، مصداق کدام ویژگی کنش است؟		۲۱											
		به سؤالات زیر پاسخ کامل دهید.													
۱	(نوبتی - دی ۱۴۰۰)	پیامدهای ارادی کنش را توضیح دهید.		۲۲											
۱	(نوبتی - دی ۱۳۹۹)	منظور از معنادار بودن کنش چیست؟ با مثال توضیح دهید.		۲۳											
۲	(نوبتی - دی ۱۳۹۷)	تفاوت پیامدهای ارادی و غیرارادی کنش های انسانی را بنویسید.		۲۴											
۱	(دبیرستان فرجی - دی ۱۴۰۱)	هدفدار بودن کنش را توضیح دهید.		۲۵											
۱/۵	(دبیرستان علامه علی - دی ۱۴۰۱)	انواع پیامدهای کنش های انسانی را بنویسید.		۲۶											
۱/۵	(دبیرستان امام صادق - دی ۱۴۰۱)	پیامدهای ارادی و غیر ارادی کنش های زیر را مشخص کنید.		۲۷											
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>کنش</th> <th>وابسته بودن به اراده کنشگر</th> <th>وابسته به اراده دیگری</th> <th>پیامدهای غیر ارادی</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ورزش کردن</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>سیگار کشیدن</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	کنش	وابسته بودن به اراده کنشگر	وابسته به اراده دیگری	پیامدهای غیر ارادی	ورزش کردن				سیگار کشیدن				
کنش	وابسته بودن به اراده کنشگر	وابسته به اراده دیگری	پیامدهای غیر ارادی												
ورزش کردن															
سیگار کشیدن															
۱/۵	(دبیرستان ابن سینا - دی ۱۴۰۱)	سه مورد از معانی کنش بوق زدن را بنویسید.		۲۸											